

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Історія)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

**за спеціальністю 014 Середня освіта
за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка**

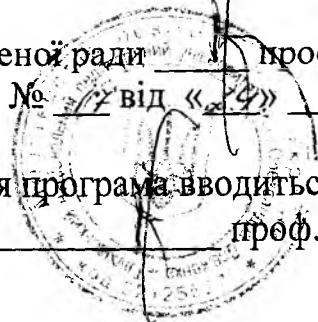
Кваліфікація: Бакалавр із середньої освіти. Учитель історії,
суспільствознавчих дисциплін і правознавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Глухівського НПУ ім. О. Довженка

Голова вченої ради проф. Олександр КУРОК
(протокол № 17 від «24» 06 2021 року)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2021 р.
Ректор проф. Олександр КУРОК

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ПОГОДЖЕНО

кафедрою історії, правознавства
та методики навчання
протокол №_13

від « 25» травня 2021 р.

В. о. завідувача кафедри

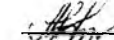
 доц. Мечислав ЗАРЕМСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

вченою радою Навчально-наукового
інституту філології та історії
протокол № 6

від «25» червня 2021 р.

Голова вченої ради

 доц. Олена ЧУМАЧЕНКО

ПЕРЕДМОВА

ВВЕДЕНО В ДІЮ як тимчасовий документ до введення Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія).

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Середня освіта (Історія)» з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія), предметної спеціальності 014 Середня освіта (Історія) є нормативним документом, що визначає: вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, що необхідні для виконання цієї програми; очікувані результати навчання (компетентності), якими має оволодіти здобувач.

РОЗРОБЛЕНО РОБОЧОЮ ГРУПОЮ У СКЛАДІ:

1. Бакалець Олексій Андрійович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка, гарант освітньої програми;
2. Чумаченко Олена Анатоліївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка, керівник робочої групи;
3. Крижанівський Віталій Михайлович, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка;
4. Белашов Валерій Іванович, доцент кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка
5. Колієнко Анжеліка Анатоліївна, здобувач освіти за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) ННІ Філології та історії;
6. Бурда Ірина Олегівна, здобувач освіти за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) ННІ Філології та історії.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
підготовки бакалавра зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія)

Складові	Опис освітньої програми
1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка Факультет філології та історії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Бакалавр Бакалавр із середньої освіти. Учитель історії, суспільствознавчих дисциплін і правознавства
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Історія)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиночний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Наказ МОН України від 15.08.2019 № 951-а
Цикл/рівень	Перший рівень вищої освіти (Закон України «Про вищу освіту»), НРК – 7 рівень,
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або раніше здобутого освітнього рівня «молодший бакалавр («молодший спеціаліст»)
Мова викладання	Українська та інші (за потребою)
Термін дії освітньої програми	Термін дії освітньої програми – до 31 червня 2025 року
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	http://nni.gnpu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка компетентного конкурентоздатного фахівця – вчителя історії, суспільствознавчих дисциплін і правознавства, для базової середньої освіти, який володіє поглибленими теоретичними знаннями та практичними вміннями і навичками у галузі освіти і історії, розвинутими філософськими та мовними компетентностями, здатний до творчої педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення на засадах сталого розвитку.	

3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Історія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітня програма з підготовки майбутніх учителів до викладання предметів історії, суспільствознавчих дисциплін та правознавства в ЗСО та закладах позашкільної освіти (історико-краєзнавчий напрямок)
Особливості програми	Програма поєднує опанування історії, правознавства з вивченням психолого-педагогічних дисциплін, практичною підготовкою, участю в дослідницьких проектах фахового спрямування, розробці та експериментальній перевірці інноваційних освітніх технологій, залученням до процесу міжкультурної комунікації.
4 – Придатність випускників до працевлаштування	
Придатність до працевлаштування	Вид економічної діяльності: 85.31 загальна середня освіта Основна (базова) середня школа та заклади позашкільної освіти учнівської молоді. Професії (відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010) 2320 (23473) Методист заочних шкіл та відділень 2320 (25157) Вчитель середнього навчально-виховного закладу 2351.2 (20305) Вихователь-методист 2352 (22568) Інспектор-методист 2359.2 (24275) Організатор позашкільної та позакласної виховної роботи з дітьми 2359.2 (24313) Педагог-організатор 2442.2 (20187) Археолог 33 Фахівці у галузі освіти
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на другому рівні вищої освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через

	індивідуальну роботу, педагогічні практики.
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, яка включає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної діяльності через використання різних форм контролю: поточне оцінювання (усне, письмове опитування, тестовий контроль, захист практичних/лабораторних та індивідуальних робіт, робота під час практичних/семінарських/лабораторних занять, захист проєктів), підсумкове оцінювання (усні та письмові екзамени, диференційовані заліки, заліки, захист курсових робіт, захист практики).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати різноманітні завдання в галузі середньої освіти як галузі професійної діяльності й комплексні проблеми історії під час навчання, що передбачає проведення дослідницької роботи щодо наявних цілісних знань та професійної практики й характеризується невизначеністю умов і вимог
Загальні компетентності	ЗК 1. Володіння культурою мовлення, здатність до сприйняття, узагальнення інформації. ЗК 2. Готовність до кооперації з колегами, роботи в колективі. ЗК 3. Прагнення до саморозвитку, підвищення кваліфікації та майстерності. ЗК 4. Розуміння соціальної важливості професії. ЗК 5. Постановки цілей та визначення шляхів їх досягнення. ЗК 6. Здатність застосовувати знання на практиці
Фахові компетентності спеціальності	ФК. 1. Уміння розглядати історичні явища та процеси в розвитку і конкретно-історичних умовах певної епохи. ФК 2. Використовувати розроблену періодизацію зміни світоглядних парадигм як засіб пізнання відповідної епохи. ФК 3. Співвідносити історичні явища, процеси з географічним положенням відповідних політичних, економічних, торгівельних інтелектуальних центрів відповідних країн і регіонів від доби міді та бронзи до сьогодення. ФК 4. Вміння студентів працювати 3

історіографічною та актовою спадщиною.

ФК 5. Вміння критично аналізувати, порівнювати, оцінювати творчу спадщину мислителів різних епох.

ФК 6. Вміння студентів формувати усні та письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичних теорій.

ФК 7. Здатність застосовувати на практиці одержані знання з курсів спеціально-історичних дисциплін, використовувати сучасні методичні технології при проведенні уроків історії учням старшої школи.

ФК 8 Здатність використовувати на практиці знання з історичних курсів; ефективно застосовувати новітні методики викладання історичного матеріалу.

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1. Знати закономірності поступу людських спільнот та цивілізаційних блоків в суспільно-політичній сфері від доби палеоліту до сьогодення.

ПРН 2. Знати закономірності поступу людських спільнот та цивілізаційних блоків в соціально-економічній сфері від доби палеоліту до сьогодення.

ПРН 3. Знати закономірності поступу людських спільнот та цивілізаційних блоків в науковій та культурно-освітній сфері від доби палеоліту до епохи постмодерну.

ПРН 4. Знати новітні базові методики із вивчення та реконструкції психолого-педагогічного портрету окремих учнів, студентів та досліджуваної групи в школі або ЗВО.

ПРН 5. Знати напрацювання вітчизняних та зарубіжних мислителів з питання розробки моделей інтерпретації історіографічної та джерелознавчої спадщини.

ПРН 6. Уміння розробляти план та застосовувати сучасні методики психолого-педагогічного вивчення особливостей психологічного розвитку, соціалізації учнів/студентів та вдало інтерпретувати отримані результати.

ПРН 7. Уміння застосовувати історичні документи, напрацювання відомих істориків при аналізі соціально-економічного, суспільно-політичного, культурно-освітнього поступу людських спільнот та цивілізацій від доби палеоліту до сьогодення.

ПРН 8. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні напрацювання при аналізі рівня інформаційного потенціалу вітчизняної і зарубіжної історіографічної традиції та джерельної спадщини.

ПРН 9. Уміння вибирати необхідні методи, засоби подання навчального матеріалу, форми організації навчального процесу при проходженні педагогічної практики в старшій школі.

ПРН 10. Здатність пояснити природу виникнення та закономірності трансформації явищ та процесів політичного, ідеологічного, економічного характеру в людських спільнотах і цивілізаціях від доби палеоліту до сьогодення.

ПРН 11. Здатність вибирати та класифікувати історіографічну спадщину і джерельну базу з метою розкриття її інформаційного потенціалу при побудові моделей поступу людських спільнот в політичній, економічній та культурно-ідеологічній сферах.

ПРН 12. Здатність побудувати психолого-педагогічний портрет учня/студента, колективу для обрання оптимальних методик викладу матеріалу історичного та правового характеру.

ПРН 13. Здатність виокремлювати та аналізувати фактори природного, особистісного характеру, що впливають на трансформацію суспільно-політичних, соціально-економічних відносин в суспільствах різних епох.

ПРН 14. Розділяти на групи, порівнювати інформаційні можливості історіографічної спадщини та джерельної бази при здійсненні науково-дослідницької роботи, у процесі вивчення окремих періодів поступу людських спільнот.

ПРН 15. Здатність аналізувати та оцінити рівень взаємовідносин учнів/студентів в колективі для обрання оптимальних засобів і форм вивчення та закріплення історичного матеріалу.

ПРН 16. Здатність аргументовано створювати орієнтовні політичні, економічні, комунікативно-інформаційні моделі відносин, що були притаманні для людських спільнот різних епох.

ПРН 17. Здатність класифікувати історіографічну спадщину та джерела при здійсненні науково-

	<p>дослідної роботи, вивченні людських спільнот різних епох.</p> <p>ПРН 18. Здатність вибирати, упорядковувати та вдало поєднувати різні методи та засоби для активізації пізнавальної діяльності учнів/студентів при вивченні, закріпленні нового матеріалу на заняттях з історії.</p> <p>ПРН 19. Здатність оцінювати важливість використання історіографічної спадщини та джерельної бази в навчальному процесі та науково-дослідній діяльності.</p> <p>ПРН 20. Володіти діловим мовленням; знати основні ідіоматичні вирази ділової української та іноземної мови; застосовувати здобуті професійні та комунікативні навички для презентації результатів власних педагогічних та історичних досліджень.</p> <p>ПРН 21. Оцінювати ефективність методів та засобів вивчення історії для аргументованого обрання в подальшому найбільш вдалих.</p>
--	--

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Визначається ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою КМУ № 1187 від 30.12.2015 р.:</p> <p>наявність не менше двох фахових докторів наук, професорів.</p> <p>Забезпечення лекційного курсу – не менше 50% викладачів з науковим ступенем та вченим званням, не менше 10% - докторів наук, професорів.</p> <p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників відбувається кожні 5 років.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Аудиторії для проведення лекційних, практичних та лабораторних занять, історичні карти України та інших країн, необхідні для лабораторних занять, комп'ютерний клас. Не менше 30% навчальних аудиторій забезпечено мультимедійним обладнанням.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформаційний пакет спеціальності, навчально-методичні комплекси дисциплін, фонди наукової бібліотеки університету, у тому числі передплачувані фахові періодичні видання та інституційний репозитарій.</p> <p>Робочі програми дисциплін розміщені в мережі</p>

	Інтернет за адресою: https://drive.google.com/file/d/0B10FJx-u3ZR6WVpSZlR3S2hSMzg/view
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність.
Міжнародна кредитна мобільність	Академічна мобільність студентів та викладачів відповідно до угоди про міжнародну академічну мобільність (КА 1; КА 2) з університетом Афьон Коджатепе (Туреччина): Erasmus+ exchange programme (2016-1-TRO1-KA107-028993)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не ліцензовано

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1. Навчальні дисципліни циклу професійної підготовки			
ОК 1	Історія української культури	3	іспит
ОК 2	Філософія	3	іспит
ОК 3	Українська мова за професійним спрямуванням	3	іспит
ОК 4	Нові інформаційні технології	3	залік
ОК 5	Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист	3	залік
ОК 6	Основи екології	3	залік
ОК 7	Іноземна мова	5	іспит
ОК 8	Здоров'я людини	4	залік
ОК 9	Політологія	3	іспит
ОК 10	Соціологія	3	залік

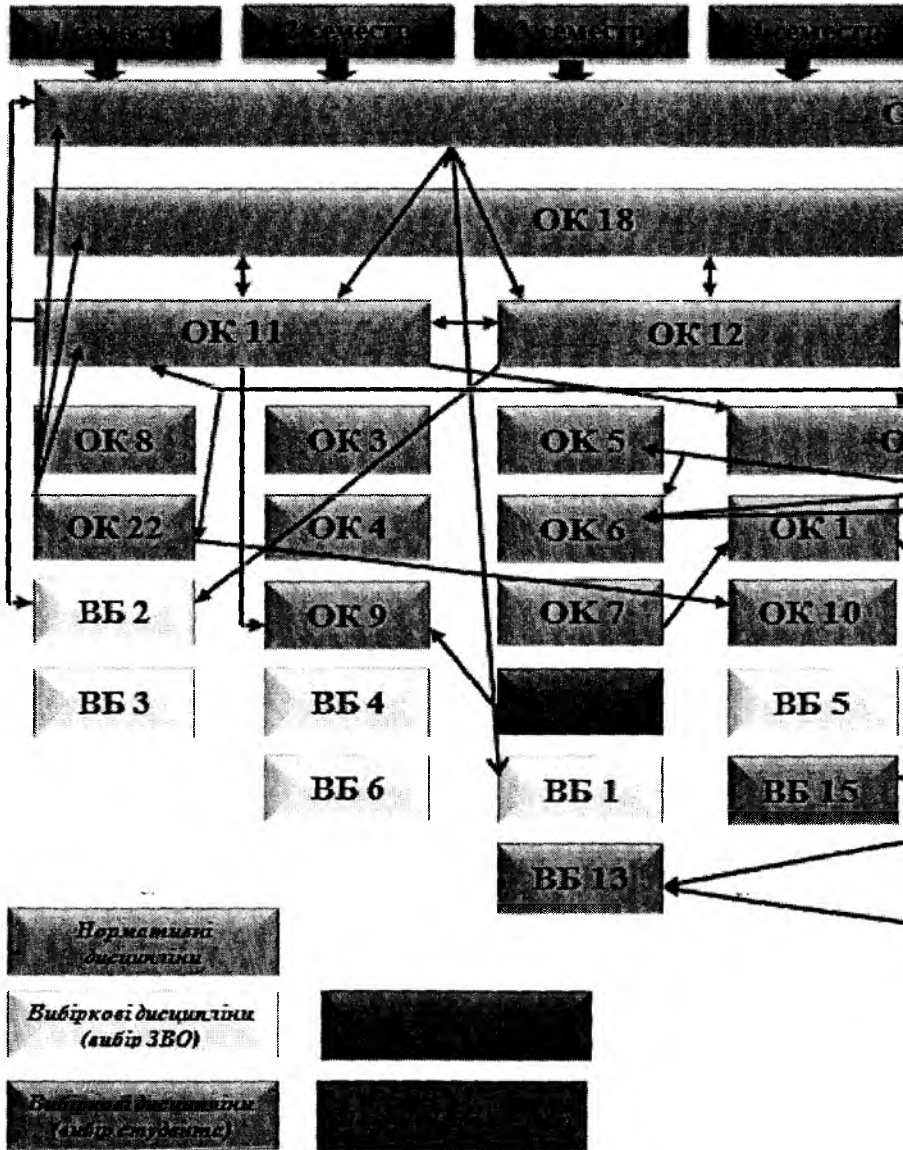
ОК 11	Психологія	6	іспит
ОК 12	Педагогіка	9	іспит
ОК 13	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 14	Вступ до спеціальності	3	залік
ОК 15	Археологія	3	іспит
ОК 16	Історія стародавнього світу	6	Залік, іспит
ОК 17	Історія середніх віків	6	Залік, іспит
ОК 18	Нова історія країн Європи та Америки	6	Залік, іспит
ОК 19	Новітня історія країн Європи та Америки	6	Залік, іспит
ОК 20	Нова історія країн Азії та Африки	4	іспит
ОК 21	Новітня історія країн Азії та Африки	4	іспит
ОК 22	Історія України	21	Залік, іспит
ОК 23	Історія слов'янських народів	17	Залік, іспит
ОК 24	Теорія та методика навчання історії	5	іспит
ОК 25	Шкільний курс історії та методика навчання	3	залік
ОК 26	Історіографія та джерелознавство історії України	7	Залік, іспит
ОК 27	Спеціальні історичні дисципліни	3	залік
ОК 28	Теорія держави і права України	3	іспит
ОК 29	Судові та правоохоронні органи України	3	іспит
ОК 30	Конституційне право України	3	іспит
ОК 31	Практика в оздоровчому таборі	5	Д.залік
ОК 32	Навчально-залікова практика	12	Д.залік
ОК 33	Безвідривна педагогічна практика	5	Д.залік
ОК 34	Безвідривна археологічна практика	5	Д.залік
ОК 35	Історія з методикою навчання	1	Іспит
ОК 36	Основи суспільствознавчих дисциплін	1	Іспит
ОК 37	Теорія і практика навчання і виховання	1	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент		184	
Вибіркові компоненти ОП			

ВК 1	Інноваційні технології в освіті	3	залік
	Основи менеджменту української освіти		
	Основи підприємницької діяльності		
	Дисципліни з інших освітніх програм		
ВК 2	Англійська мова	3	залік
	Релігієзнавство		
	Етика і естетика		
	Основи економічної теорії		
	Психологія праці		
	Німецька мова		
	Основи екологічної культури		
	Культура якості вищої освіти		
	Основи антитерористичного захисту		
ВК 3	Глухівщина гетьманської доби (1648-1782рр.)	5	залік
	Історичне краєзнавство		
ВК 4	Історична географія	6	залік
	Історія світових цивілізацій		
	Історія античної цивілізації		
ВК 5	Риторика	5	залік
	Етика ділового спілкування		
ВК 6	Етнологія	5	залік
	Етнографія України		
	Народознавство		
ВК 7	Європейська політична інтеграція: історична ретроспектива та сучасність	6	залік
	Основи європейської інтеграції		
	Європейський Союз в міжнародних відносинах		
ВК 8	Українське козацтво в археологічних і писемних джерелах	4	залік
	Регіональні дослідження в Україні		
ВК 9	Регіональна історія України	6	залік
	Українська діалектологія		
ВК 10	Цивільне право України	5	залік
	Сімейне право України		
ВК 11	Право соціального захисту України	4	залік
	Трудове право України		
ВК 12	Адміністративне право України	4	залік
	Кримінальне право України		
Загальний обсяг вибіркового компонент		56	

Загальний обсяг освітньої програми

240

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта (Історія) проводиться у формі складання державних іспитів/захисту кваліфікаційної роботи:

- історія з методикою навчання;
- основи суспільствознавчих дисциплін;
- теорія і практика навчання і виховання

та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр із середньої освіти. Учитель історії, суспільствознавчих дисциплін і правознавства».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Перелік джерел, на яких базується освітня програма

1. Закон України “Про вищу освіту” (2014) та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти.
2. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова; за ред. В. Г. Кременя. – К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. – 108 с.
3. Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266).
4. Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]. – URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п.
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти [Електронний ресурс]. – URL: mon.gov.ua/content/Діяльність/Реформа%20освіти/07-metod-rekomendacziyi.doc
6. Международная стандартная классификация образования: [Електронний ресурс]. – URL: [http:// Shared ‘Dublin’ descriptors for Short Cycle, First Cycle, Second Cycle and Third Cycle Awards](http://Shared'Dublin'descriptorsforShortCycle,FirstCycle,SecondCycleandThirdCycleAwards) [Electronic resource]. – URL: www.uni-due.de/imperia/md/content/bologna/dublin_descriptors.pdf

Гарант освітньої програми
доцент кафедри історії, правознавства
та методики навчання,
кандидат історичних наук

Олексій БАКАЛЕЦЬ